

Saarinaaras

"Maa oli merestä noussut, veestä manner maatonunna, ulapalle outo saari."

"Saari on veden kokonaan ympäröimä mannerta pienempi maa-alue. Hyvin pieniä saaria voidaan kutsua luodoiksi tai kareiksi. Saari voi olla myös ihmisen aikaansaama keinotekoinen saari."

"Lähes kaikissa kielissä maa on naispuolinen. Navahojen sana maa merkitsee "vaakasuoraa naista" tai "makaavaa naista", Uuden Seelannin maorit käyttävät maasta ja istukasta samaa sanaa. Monissa kielissä ihmistä nimitetään "maasyntyiseksi"."

Asensin lähes kaksi vuotta sitten Pohjois-Karjalassa, Liperissä Pyhäselkä – järvellä sijaitsevalle saarelle neulanreikäkameronita dokumentoidakseni, tallentaakseni tauotta valvontakameroiden tapaan uuden kotisaareni näkymiä ensimmäisen vuoden ajan. Tarkoitukseni oli vangita kuviin koko ajan ympärilläni tapahtuva hidas muutos vuoden kierrossa päiväkirjan tapaan.

Kun tutkin saaren symboliikkaa, myyttisten tarinoiden feminiiniä maata veden, maailman ympäröimänä, sekä pohdin saarta vertauskuvana ihmisestä, syntyi ajatus elollisesta saariolennosta, saarinaaraasta. Luontokokemukseni muuttui enemmän peilaamiseksi, vuoropuheluksi kahden naisen välillä ja jossain mielessä saarinaaraasta syntyi omakuva.

Saarinaaras on teoskokonaisuus joka muodostuu sarjasta **solarigrafiakuvia**, sarjasta sekatekniikalla toteutettuja **frottaaseja**, sekä **puureliefeistä**.

Solarigrafiakuvien sarja on sarja valokuvia, jotka toimivat avaimina, lähtökohtana kokonaisuuden muille töille.

Tallennusvälineeksi ja tekniikaksi valitsin solarigrafiakuvan koska se pitkään, tässä tapauksessa jopa puoli vuotta valottuessaan toteuttaa parhaiten ajatustani jatkuvasta valvomisesta, siitä ettei yksikään hetki jää tallentumatta. Kun valmistin ensimmäiset kuvat, huomasin saaren päästäneen minut kurkistamaan maailmaa sen näkökulmasta. Tuttu kotiranta ja naapuriluoto näyttäytyvät saaren versiossa kyllä tunnistettavana, mutta hyvin erilaisena kuin omin silmin havaitsemani hetkellinen kokemus paikasta.

Ajan kulku, hidas muutos, näkyy solarigrafiakuvissa. Ne paljastavat osatotuuden, ja silti enemmän kuin subjektiivisen visuaalisen kokemuksen todellisuudesta.

Frottaasi-sarja on sekatekniikalla, hiertäen, maalaamalla ja piirtämällä kankaalle toteutettu sarja vedoksia, karttoja ja muotokuvia kivien pinnoilta.

Vuoden aikana olen kulkenut pitkin saaren rantoja ja silitellen, hiertäen tallentanut veden paljastamien rantakivien pintakuvioita. Teokset syntyivät kuin jatkumona muutaman vuoden takaiselle teoskokonaisuudelle "Nahan luontia", lateksiprinttisarjalle omalta iholtani jonka kautta pohdin ihon muistia. Saaren rannoilta hierretyt kuviot muodostavat tämän naarassaaren ihon muistijälkisarjan. Frottaasit toimivat omakuvan peilinä..

Jää, vesi ja tuuli vuoroin rouhivat ja vuoroin hiovat saaren rantakiviä. Ajan kuluminen on myös pinnan kulumista. Kiven pinta on "saarinaaraan iho" jolle on muodostunut ajan kuluessa erilaisia juonteita, muistijälkiä. Hierretyt kuviot muistuttavat karttoja - karttoja menneestä maailmasta ja ajasta.

Karttojen lisäksi kiviin on tallentunut kasvoja. Keitä nuo kiviolennot olivat? Muinaisia saaren asukkaita? Suojelijoita? Henkiä? Vesitse liikkuneita esivanhempiamme jotka pysähtyivät pyhille uhripaikoille saariin? Saaren muistoja kulkijoista.

Puureliefit ovat jatkumo kartoista kiviltä puulle. Struktuuri vahvistuu, pehmeä puu toistaa syvemmin kiven hillityn tarinan.

Päivi Saarelma